

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS
Miljøvern avdelingen

**ESVAL MILJØPARK NES KF GJENVINNINGSTASJONEN -
KONTROLLRAPPORT**

Bedriftsnr. 997 823 540 Anleggsnr. 0236.0005.02 Kontrollnr. 2012.104.I.FMOA Saksnr. 2012/16956 Rapportdato: 5.11.2012

Opplysninger om virksomheten

Navn	Esval Miljøpark KF Nes, gjenvinningsstasjonen
Organisasjonsnr.	997 756 215
Bedriftsnr.	997 823 540
UTM(32)-koordinater	633200(ø), 6674650(n)
Besøksadresse	Esval, Deponiveien 112, Vormsund
Postadresse	Nes kommune, postboks 114, 2151 Årnes
Telefonnr.	63 90 20 15
E-post	post@esval.no
NACE-kode	38.320 – Sortering og bearbeiding av avfall for materialgjenvinning

Opplysninger om kontrollen

Kontrolldato	28.8.2012
Virksomhetens representant	Jonny Eriksen (daglig leder og HMS ansvarlig), Lindis Assmann (Renovasjonsansvarlig) og Inge Moen (driftsleder).
Fylkesmannens kontrollører	Rune Pettersen og Anne Stine Zakariassen
Bakgrunn for kontrollen	Farlige avfallsfraksjoner i byggavfall
Tema for kontrollen	<ul style="list-style-type: none">• Mottakskontroll byggavfall• Sortering farlig byggavfall• Håndtering farlig byggavfall• Internkontrollrutiner: risikovurderinger og tiltak, beredskap opplæring og kompetanseutvikling, avvikssystem.

Sammendrag av resultat

Fylkesmannen avdekket 2 avvik under kontrollen. Disse er:

1. Mottakskontrollen er ikke tilstrekkelig til å hindre at mulig farlig byggavfall blandes sammen med ikke-farlig avfall.
2. Internkontrollen er mangelfull.

Avvikene er beskrevet på sidene 4-6.

Det er i tillegg gitt 2 anmerkninger. Disse er:

1. Veiledning til avfallsbesittere vedrørende sortering av farlig byggavfall kan forbedres.
2. Opplysninger om farlig avfall og farlige stoffer bør knyttes opp mot beredskap.

Kontrollrapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

For definisjon på avvik og anmerkning, se under.

Definisjoner

Avvik: Defineres som mangel på oppfyllelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse, miljø- og sikkerhetslovgivningen. Dette innebærer for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, forskrifter hjemlet i forurensningsloven eller krav og vilkår i utslippstillatelser eller dispensasjoner.

Anmerkning: Defineres som et forhold tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet, og som ikke omfattes av definisjonen for avvik. Dette kan f.eks. være mangler eller svake punkter ved virksomhetens utstyr, styresystemer eller arbeidsmåte.

Aktuelt regelverk

- Forskrift om systematisk, helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) §§ 4 og 5.
- Lov om forurensinger og om avfall (forurensningsloven) § 7.
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), kapittel 11 farlig avfall, med vedlegg.

Se www.klif.no/regelverk/ eller www.regelhjelp.no.

Farlig byggavfall

Byggavfall kan inneholde miljøgifter. Feil håndtering av slikt avfall kan være en kilde til forurensning, og skade helse og miljø. Det er viktig å behandle dette avfallet på en forsvarlig måte.

Det gjøres stadig nye funn av farlige stoffer i byggavfall, særlig i avfall fra rive- og renoveringsarbeid. Noen eksempler:

- Klorparafiner i fugelim og gummilister i isolerglassvinduer og –ytterdører.
- Krom, kobber og arsen (CCA), evt. tinn (TBT) i impregnerte vinduskarmer.
- Ftalater i vinylbelegg og –lister. Det er også funnet bly, asbest, PCB og klorparafiner i vinyl.

- Rester av ozonskadelige gasser i blåste isolasjonsmaterialer: Plater av ekspandert polystyren (EPS) og ekstrudert polystyren (XPS), og polyuretanskum og –paneler (PUR).
- Bromerte flammehemmere i isolasjonsmaterialer: Cellegummi og XPS.

Innhold av miljøgifter i de ulike materialene kan variere etter produksjonsår. Se informasjonsark fra Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) som viser de vanligste typene farlig avfall fra bygg og anlegg. Informasjonsarket kan lastes ned fra <http://www.klif.no/no/Publikasjoner/Publikasjoner/2011/Juli/Farlig-avfall-fra-bygg-og-anlegg/>

Resultat fra kontrollen

Avvik

Det ble funnet følgende avvik som resultat av Fylkesmannens kontroll:

Avvik 1: Mottakskontrollen er ikke tilstrekkelig til å hindre at mulig farlig byggavfall blandes sammen med ikke-farlig avfall.

Avvik fra: *Avfallsforskriften § 11-5 og internkontrollforskriften § 5, 2. ledd, punkt 6 og 7.*

Grunnlag for avviket:

Observasjoner:

Mottak av betong og leca med puss og maling, murstein, takstein og lignende tungt bygg- og anleggsavfall (BA-avfall) fra husholdningene, forekommer. Det har ikke vært rutiner for å etterspørre informasjon om avfallet som grunnlag for å kunne gjøre en vurdering av om avfallet er rent eller forurenset. Avfallet har da heller ikke blitt sortert og mellomlagret etter en vurdering av avfallet er rent eller forurenset. Mottatt tungt BA-avfall blir lagret i egen haug ved hageavfallet (se bilde 1). Haugen bærer preg av å ha ligget lenge. Det opplyses om at massene blir brukt som bærelag for interne veier i Miljøparken.

Kommentar:

Tungt BA-avfall kan inneholde helse- og miljøfarlige stoffer. Avfall med ulike typer og grader av forurensning bør ikke blandes sammen. Avfall som er eller kan være farlig skal ikke blandes sammen med ordinært avfall. Sluttdisponering av tungt BA-avfall som er eller kan være lettere forurenset skal skje etter en miljørisikovurdering (se avvik 2).

Oppfølging og tilbakemelding:

Rutiner for mottak, sortering, og mellomlagring, omlasting og viderelevering/ disponering av tungt bygg- og anleggsavfall må etableres på grunnlag av en miljørisikovurdering. Se denne rapportens avvik 2.

Avvik 2: Internkontrollen er mangelfull

Avvik fra: *Internkontrollforskriften § 5, 2. ledd, punkt 2 og 3, og punkt 6 og 7, og avfallsforskriften § 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2, punkt 6.1*

Grunnlag for avviket:

Observasjoner:

Esval Miljøpark ble et eget KF ved nyttår og endringer/justeringer av tidligere Nes kommunes internkontrollsystem er ikke helt ferdigstilt. Miljørisikoanalyser av mottak, sortering, mellomlagring, omlasting og viderelevering/ disponering av byggavfall og farlig avfall er dermed ikke oppdatert.

Rutiner for opplæring av nyansatte og sesongarbeidere/ vikarer er ikke skriftliggjort. En systematisk kartlegging av de ansattes behov for kompetanseutvikling og en skriftlig plan for kompetanseoppbygging, samt dokumentasjon på gjennomførte kurs og sertifikater, er ikke oppdatert (det finnes en kompetanseplan fra 2011). Intern opplæring fra egne ansatte er ikke dokumentert. De ansatte vi traff i vekta og på gjenvinningsstasjonen hadde ikke deltatt på kurs i farlig avfall.

Avvik knyttet til kunders feilaktige sortering ved gjenbruksstasjonen blir sjelden meldt/ registrert skriftlig. Vurderinger og håndtering av avvik blir dermed heller ikke dokumentert. En slik registrering vil kunne bidra til å hindre fremtidig feilsortering. For eksempel kan en stadig feilsortering av farlig avfall muligens rettes ved endring av rekkefølge på beholdere, skilting eller lignende.

Kommentarer:

En miljørisikoanalyse skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre forurensning med fare for helse - eller miljøskader inne på virksomhetens område eller utenfor. Resultatene må vurderes i forhold til akseptabel miljørisiko.

På basis av miljørisikoanalysen skal virksomheten iverksette risikoreduserende tiltak i rekkefølge prioritert etter risiko. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes.

Miljørisikovurdering skal dokumenteres. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen m.v. oppdateres. Beredskap skal være tilpasset den miljørisiko virksomheten til enhver tid representerer.

Ansatte som håndterer farlig avfall, plikter å ha nødvendig kunnskap og kompetanse om farlig avfall slik at dette sikres forsvarlig håndtering. Virksomheten skal ha en plan for å holde seg oppdatert i forhold til gjeldende regler og normer, samt stoffer/ avfall som kan leveres inn til mottaket. Kompetanseplan og kunnskapsøkning skal kunne dokumenteres.

Hendelser som innebærer brudd på HMS-lovgivningen skal avviksbehandles med tanke på å rette opp og forebygge. Avvikssystemet kan også brukes til å fange opp andre uønskete hendelser, for eksempel gjentagende forhold som medfører plunder og

heft for driften. Hendelser registrert i avvikssystemet kan være grunnlag for risikoanalyser.

Oppfølging og tilbakemelding:

Virksomheten må lage en arbeidsplan med egne satte frister for gjennomføring av miljørisikoanalyser og – vurdering for gjenvinningsstasjonen, og for virksomhetens øvrige drift. Det må etableres rutiner for opplæring og kompetanseoppbygging, samt avviksregistrering.

En handlingsplan for hvordan virksomheten vil utbedre forholdene sendes Fylkesmannens miljøvernavdeling innen 1.12.2012.

Anmerkninger

Det ble gitt følgende anmerkninger som resultat av Fylkesmannens kontroll:

Anmerkning 1: Veiledning til avfallsbesittere vedrørende sortering av farlig byggavfall kan forbedres.

Observasjoner:

Det første man møter når man kommer kjørende inn på gjenvinningsstasjonen er en lang rekke containere oppstilt på venstre side (se bilde 3). Container nummer tre er merket ”restavfall” uten mer forklaring, noe som gjør det lett for kunden å kaste resten av avfallet sitt i denne istedenfor å bringe det videre til f. eks. beholder for ”gulvbelegg”.

Til høyre litt inn på anlegget, ved siden av farlig avfallsmottaket, er det satt opp to åpne IBC containere som er merket henholdsvis ”gulvbelegg” og ”cellegummi” (se bilde 4). Det er ingen skilting av de andre containerne gir opplysninger om at dette avfallet skal sorteres spesielt, og at det skal legges i egne beholdere. XPS, EPS, PUR og cellegummi har samme EAL-kode og kan samles i samme containere.

På Esval Miljøpark sine nettsider er det ikke gitt informasjon om at farlig avfall også kan være brukte/ kasserte materialer fra bygg som eksempelvis vinylbelegg, isolasjonsmaterialer som XPS, EPS, PUR og cellegummi, takpapp, betongprodukter med murpuss eller maling, pipestein, m.v.

Anmerkning 2: Opplysninger om farlig avfall og farlige stoffer bør knyttes opp mot beredskap.

Observasjoner:

Virksomheten har ikke laget en oversikt over hva slags typer og hvor store mengder farlig avfall og farlige stoffer som kan stå mellomlagret, og plasseringen av disse. Denne typen informasjon er da heller ikke formidlet til eksempelvis brannvesenet. Brannvesenet har ikke vært på befaring på den nye gjenvinningsstasjonen.

Annet

Esva har vært et kommunalt avfallsdeponi siden 1972. Fra 1.1.2012 er Esva Miljøpark opprettet som eget kommunalt foretak. Det er etablert en ny gjenvinningsstasjon på området.

Det var god orden ved gjenvinningsstasjonen og farlig avfallsmottaket ved kontrollen. Virksomhetens representanter var hjelpsomme og imøtekomne.

Ved gjenvinningsstasjonen sorteres avfall fra husholdningene og mindre næringsdrivende.

Bilder fra kontrollen:

Bilde 1: Mellomlager av betong/tegl.

Bilde 2: Oppbevaring av isolerglassvinduer PCB/ klorparafiner

Bilde 3: Oversikt over Gjenvinningsstasjonen

Bilde 4: IBC konteinere for gulvbelegg og cellegummi